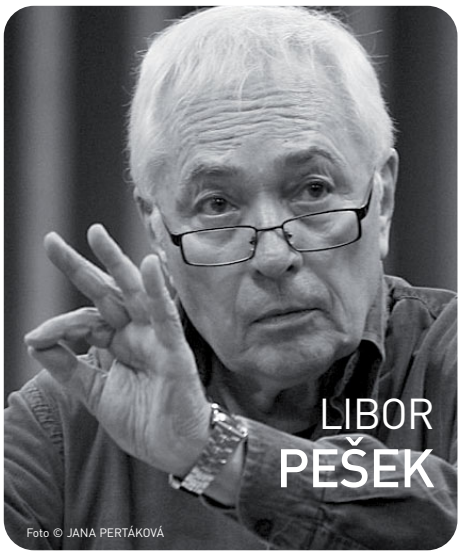
VIVACE

Revue o klasické hudbě v nahrávkách vydavatelství Supraphon

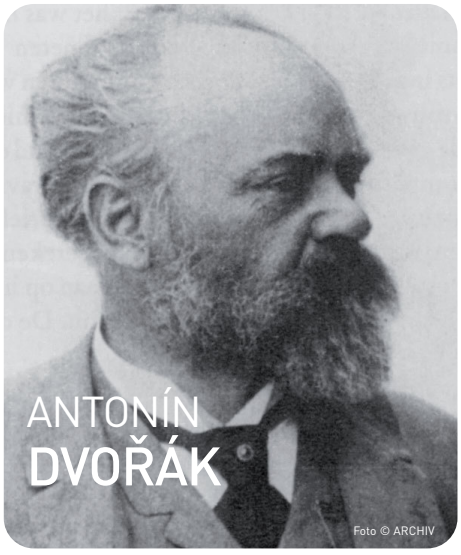
LÉTO 2013

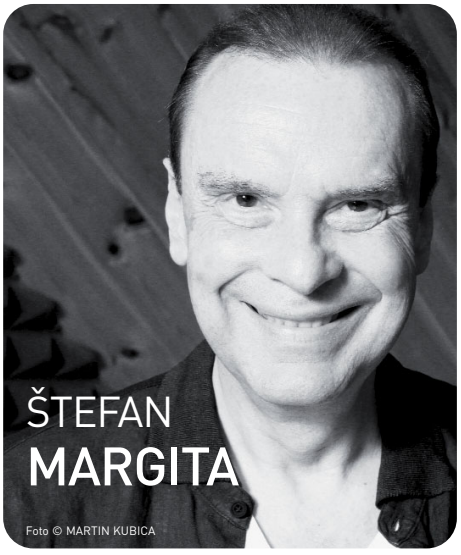

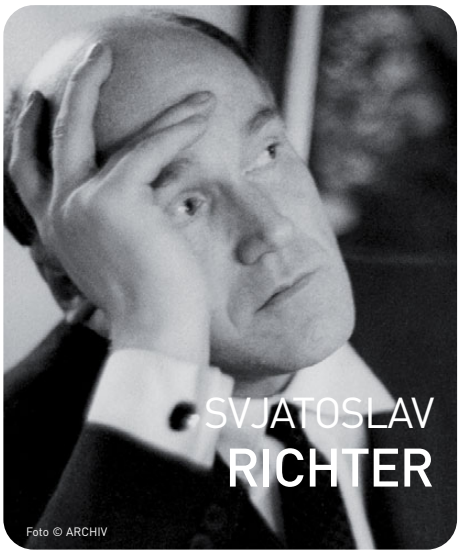

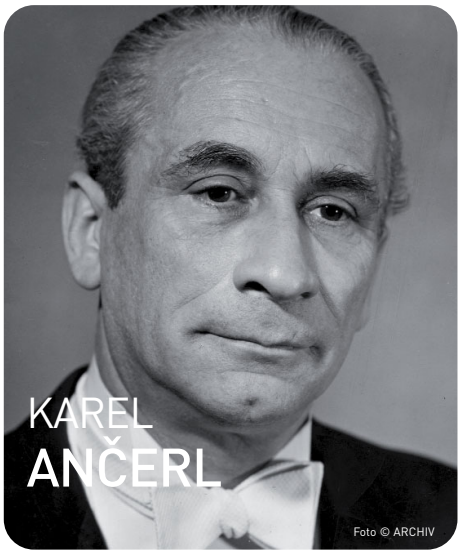

LÉTO V SUPRAPHONU
ČAS PRO OSLAVU TRADICE A BOHATOU HUDEBNÍ SKLIZEŇ

Matouš Vlčinský, šéfproducent vážné hudby v Supraphonu

Léto budiž pochváleno. Věřím a doufám, že letní měsíce poskytnou každému z nás o něco více času pro to, co děláme rádi. A pročítáte-li tyto řádky, nejspíš k těm zálibám patří i poslech krásné hudby.

Titulní stránku jarního čísla Vivace zdobily smělé / půvabné tváře mladých interpretů, jejichž nové nahrávky se v posledních měsících objevily v katalogu vydavatelství Supraphon. Od začátku tohoto roku se jich sešla podivuhodně bohatá úroda! Je téměř zázrak, že se vydávání nových nahrávek daří udržet v nezmenšené míře i přes všechna protivenství doby. Nutno dodat, že se to daří v neposlední řadě díky velkému nasazení samotných muzikantů.

Neméně silnou devizou Supraphonu je však jeho tradice reprezentovaná nezměrným archivem nahrávek. A tak je léto v Supraphonu časem pro oslavu: oslavu tradice a s ní spojené zralosti – a současně oslavu několika výročí. Některá možná nedostanou v médiích prostor, který by si zasloužila, tak si je dovolím zmínit alespoň na tomto místě.

Ludmila Dvořáková, jedna z nejvýznamnějších českých operních pěvkyň 20. století, oslavila 11. července neuvěřitelné 90. narozeniny. K charakteristice „wagnerovský dramatický soprán" je namístě dodat: naprosto výjimečný, okouzlující hlas. Když si přečteme výčet světových scén, které jí aplaudovaly (Berlín, Vídeň, Mnichov, Bayreuth, MET, Covent Garden...), nelze se divit, že příležitostí zažít ji na některé z domácích scén nebylo mnoho. Právě vydaný výběr jejích nahrávek (Wagner, Smetana) dává příležitost připomenout si kouzlo jejího hlasu. A dodávám: nemusíte být ani ryzím milovníkem Wagnera, aby na vás to kouzlo účinkovalo.

Dalším oslavencem je dirigent Libor Pešek, který v červnu mj. na koncertě ve vyprodané Smetanově síni oslavil své osmdesátiny. I zde jsou namístě superlativy: jeden z nejvýznamnějších dirigentů, který českou hudbu představil světu... A současně se mi chce psát velmi prostě: vzácný člověk, přímý a skromný – podobně jako jeho dirigentské gesto, prosté jakékoli okázalosti a nadbytečné efektnosti. Skladatel Jan Klusák to shrnul slovy: „Když vyprávím o Peškovi, mám týž pocit, jako vždy, když se mluví o velkém umění: že to podstatné a nejkrásnější nelze vyslovit, že to je nepostižitelné." Diamantová deska, kterou dirigent od Supraphonu obdržel za 635 000 prodaných nosičů, je vpravdě jen symbolickým poděkováním. Alespoň něco z toho výše zmíněného velkého umění je pak v jubilejním albu 4CD „The Gold Collection" sestaveném z Peškových nahrávek s Českou filharmonií.

Z těch nejlepších interpretačních tradic zaznamenaných v archivech Supraphonu a Českého rozhlasu čerpají i dvě ediční řady, o kterých se více dočtete v tomto čísle: „barevná edice" shrnující Dvořákovo dílo, a Russian Masters, jež představuje často i zcela neznámé skvostné nahrávky umělců z bývalého Sovětského svazu.

Na závěr bych se chtěl podělit o radost, kterou máme z ocenění supraphonských nahrávek v posledních měsících. Recenze v srpnovém čísle prestižního časopisu GRAMOPHONE ocenila titulem „Gramophone Choice" nahrávku Tomáše Netopila se SOČR (Janáček / SU 4131-2), kterou v dubnu vydal Supraphon v koprodukci s Českým rozhlasem. Francouzský časopis CLASSICA pak označením „Choc de Classica" ocenil hned dva archivní tituly: Jean Fournet in Prague (SU 4122-2) a 3CD Viktor Kalabis / Symfonie a koncerty (SU 4109-2). Poslední jmenovaný titul navíc časopis GRAMOPHONE označil jako „Reissue/Archive Choice" v červencovém čísle. Bohatá letní sklizeň...

Přeji Vám požehnané, klidné léto naplněné (nejen) krásnou hudbou.

Matouš Vlčinský

SU 4131-2

SU 4109-2

SU 4122-2

LIBOR PEŠEK POZNAL RADOST I OSAMĚLOST DIRIGENTŮ

SU 4132-2

Foto © JANA PERTÁKOVÁ

Dirigent, který šíří slávu české hudby daleko za hranice naší země, právě oslavil osmdesátku. Žák Václava Smetáčka a Václava Neumanna začínal s jazzem a poté během své (stále nekončící) kariéry prošel mnoha komorními i symfonickými tělesy (Komorní harmonie, Sebastian orchestr, Česká filharmonie, Slovenská filharmonie, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Královská filharmonie Liverpool, Český národní symfonický orchestr).

K narozeninám Libora Peška vydal Supraphon pod názvem The Gold Collection více než pětihodinový výběr z jeho nahrávek.

Jak jste přijal myšlenku dramaturgie Supraphonu, že k vašemu jubileu vydá výběr v kompletu 4 CD!

Velmi mě to zaskočilo a současně dojalo. Nikdy jsem nečekal, že se něco takového přihodí. S tou myšlenkou přišel sám Supraphon. Tenhle komplet mě moc těší, obzvláště proto, že pokrývá nejkrásnější období mého nahrávání. Takže opakuji: velká radost!

Kompilace obsahuje nahrávky z let 1981–1989; pak, jako šéfdirigent v Liverpoolu, jste už asi nahrával pro zahraniční firmy…

Je to tak, od přelomu 80. a 90. let jsem v Liverpoolu hodně nahrával

pro jiné firmy, se kterými měla Liverpoolská filharmonie smlouvu. Uvedené supraphonské období pro mne ale bylo báječnou dobou. Byl jsem tehdy druhým dirigentem České filharmonie, přičemž její šéf Václav Neumann byl ohromně velkorysý člověk: dával mi příležitosti k nastudování velkých kompozic, například Sukových symfonických skladeb. Takže tohle necelé desetiletí pro mě bylo opravdu velmi šťastným obdobím.

Zároveň šlo tehdy o jedny z prvních nahrávek pořizovaných u nás na digitál; uvědomoval jste si to a přizpůsoboval jste nové technologii způsob nahrávání?

Ano. Ten přechod byl opravdu zvláštní. Než jsme si zvykli na nový zvuk, připadal nám tak trochu cizí, trochu… jak bych to řekl? … neznámý. Ale mělo to jednu ohromnou výhodu: celý repertoár se točil znova! Kdy se vám to stane?

Vzpomínáte si na svoji první nahrávku pro Supraphon?

To víte, že si na ni vzpomínám! Bylo to v roce 1961 ve studiu Domovina, točila se deska s Mozartovou velkou serenádou B dur pro dechové nástroje a kontrabas. Byl to pro mě obrovský zážitek.

Jako dirigent klasické hudby jste začínal u komorních souborů; dá se říct, že už tenkrát vás to táhlo k velkým orchestrům?

Myslím si, že každý dirigent směřuje k velkému orchestru. Jenom se k němu musí dostat. A musí se s ním naučit zacházet. To máte asi tak, jako když přecházíte od perfektního stíhacího letadla k velkému dopravnímu letadlu. Jsou tam trochu jiné zákonitosti.

Celým vaším jubilejním čtyřcédéčkem prolíná hudba Josefa Suka. Čím je pro vás tenhle skladatel?

Josef Suk je centrálním bodem zájmu mých posledních desetiletí. Dopracoval jsem se k tomu, že jsem měl možnost jeho velká díla dirigovat; to se každému nepoštěstí. Musíte mít orchestr, který je technicky schopný taková díla hrát, a sám musíte umět takové kompozice správně pojednat. Ty skladby jsou velké, složité a nádherné; tak abyste něco nepokazil.

Proč je středem vašeho zájmu právě Josef Suk (a ne třeba Leoš Janáček nebo Antonín Dvořák)?

Janáčka taky diriguji, ale Josef Suk je mi po citové a lidské stránce velice blízká osobnost.

Sukova skladba Pod jabloní vychází na vašem novém kompletu poprvé na CD!

Tahle skladba byla doposud pouze na černé vinylové desce. Jsem zvědav, jak na mě při poslechu z CD zapůsobí; přiznám se vám, že jsem ji léta neslyšel.

Posloucháte svoje starší nahrávky?

Zcela náhodně. Někdy slyším chyby, kterých jsem se neměl dopustit, třeba v tempu, někdy mě překvapí, že jsem dokázal něco, co bych dnes už možná nedokázal. Obzvláště u komorních záležitostí bych k tomu už neměl trpělivost a možná ani bystrost. Například u takového Příběhu vojáka Igora Stravinského, to je skutečně velmi jemná manuální záležitost.

Do jaké míry jste se podílel na dramaturgii nové kompilace?

Od Jindřicha Bálka, který repertoár kompletu vybíral, jsem dostal seznam navrhovaných skladeb. Měl jsem k tomu jenom jednu poznámku: vyměnil jsem jednu skladbu za Skrjabinův klavírní koncert s pianistou Garrickem Ohlssonem. To totiž byla spolupráce, na kterou rád vzpomínám.

Jaké jsou vztahy mezi dirigenty?

Já osobně mám se všemi kolegy dobré vztahy, protože všem držím palce. Jak těm starším, tak i mladším. Musím ale říct, že se málo vidíme, takže ty vztahy jsou minimální. To, že bychom se potkali, je naprostá výjimka. Na druhé straně si myslím, že se k sobě všichni chováme mimořádně slušně. Víme, jaké máme těžké povolání a taky to, jak jsme v tom našem byznysu osamělí. Tak si představuji, a já to tak mám, že si držíme palce všichni vzájemně.

Během svého jedenáctiletého působení v Liverpoolu jste hodně propagoval českou hudbu; slyšeli na ni Britové?

Ano a žádali ode mne další a další české skladby. Sukův Asrael, kterým jsem tam své působení zahájil, je naprosto uchvátil a chtěli slyšet od tohoto skladatele prakticky všechno. Taky jsme tam nahráli všechny jeho velké symfonie, ale oni chtěli další od jiných komponistů, tak jsme hráli Nováka, Janáčka, Martinů… Zájem o českou hudbu tam byl obrovský, ani jsem to takhle neměl v plánu – to se prostě přihodilo.

Z rukou královny Alžběty II. jste obdržel Řád Britského impéria. Co to pro vás znamená?

Je to zvláštní. Nikdy jsem nečekal, že by se něco takového mohlo přihodit, a když se to stalo, byl jsem z toho docela… ztrémovaný. Myslím z toho předávání, protože na tyhle věci nejsem stavěný. Ale musím vám říct, že mě to hřeje; lhal bych, kdybych tvrdil, že mi to je jedno.

A taky jste dostal vysoký český řád. Dá se říct, které ze jmenovaných vyznamenání je pro vás víc?

Obojí je pro mě nejvíc. Tu českou medaili mi udělil Václav Havel, nejlepší prezident, kterého jsme měli, se kterým jsem se navíc od mládí kamarádil.

Litoval jste někdy svého dobrovolného odchodu z čela Královského filharmonického orchestru v Liverpoolu?

Ani chvíli! Dodnes tam každoročně jezdím a rádi se vidíme. Jsem rád, že dnes má orchestr zase nové impulsy od nového dirigenta, že poznává zase něco jiného. Jeho členové jsou spokojení. Tak jsem spokojený a šťastný i já. Myslím, že to byl pro všechny dobrý okamžik, když jsem odešel.

Ptám se i v souvislosti se zmíněnou osamělostí dirigentů; nezvětšila se po vašem odchodu z Liverpoolu?

Ne. Víte, já nejsem člověk posedlý dirigováním. Rád si odpočinu, a taky ten rytmus mám dnes pomalejší, než byl dřív. To bylo občas až nezdravé, kolik jsem toho měl. Obecně: rád pracuji, když je hezká příležitost, ale nevadilo by mi, kdybych třeba pár měsíců nedržel taktovku v ruce.

TPI

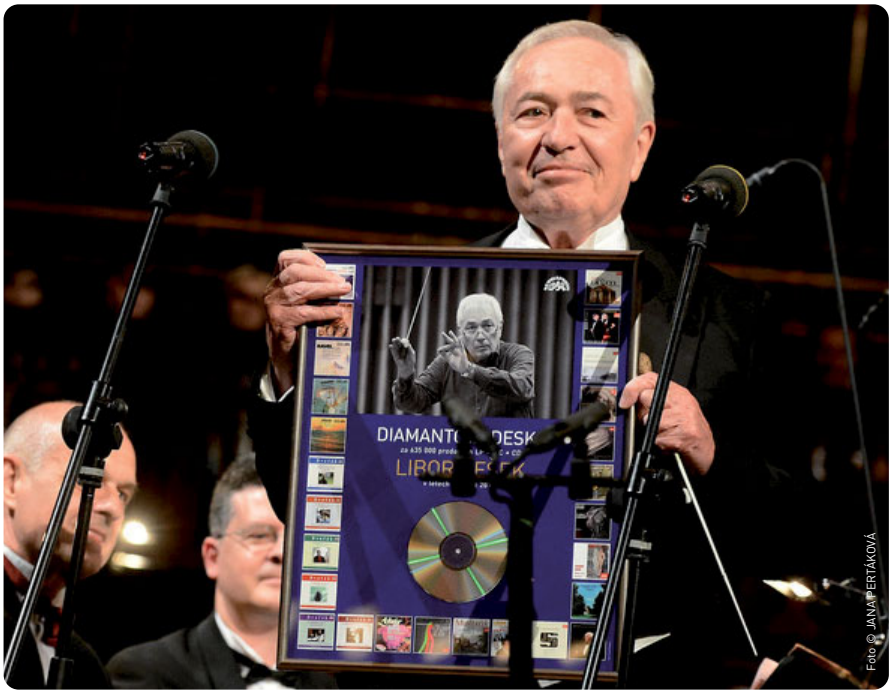
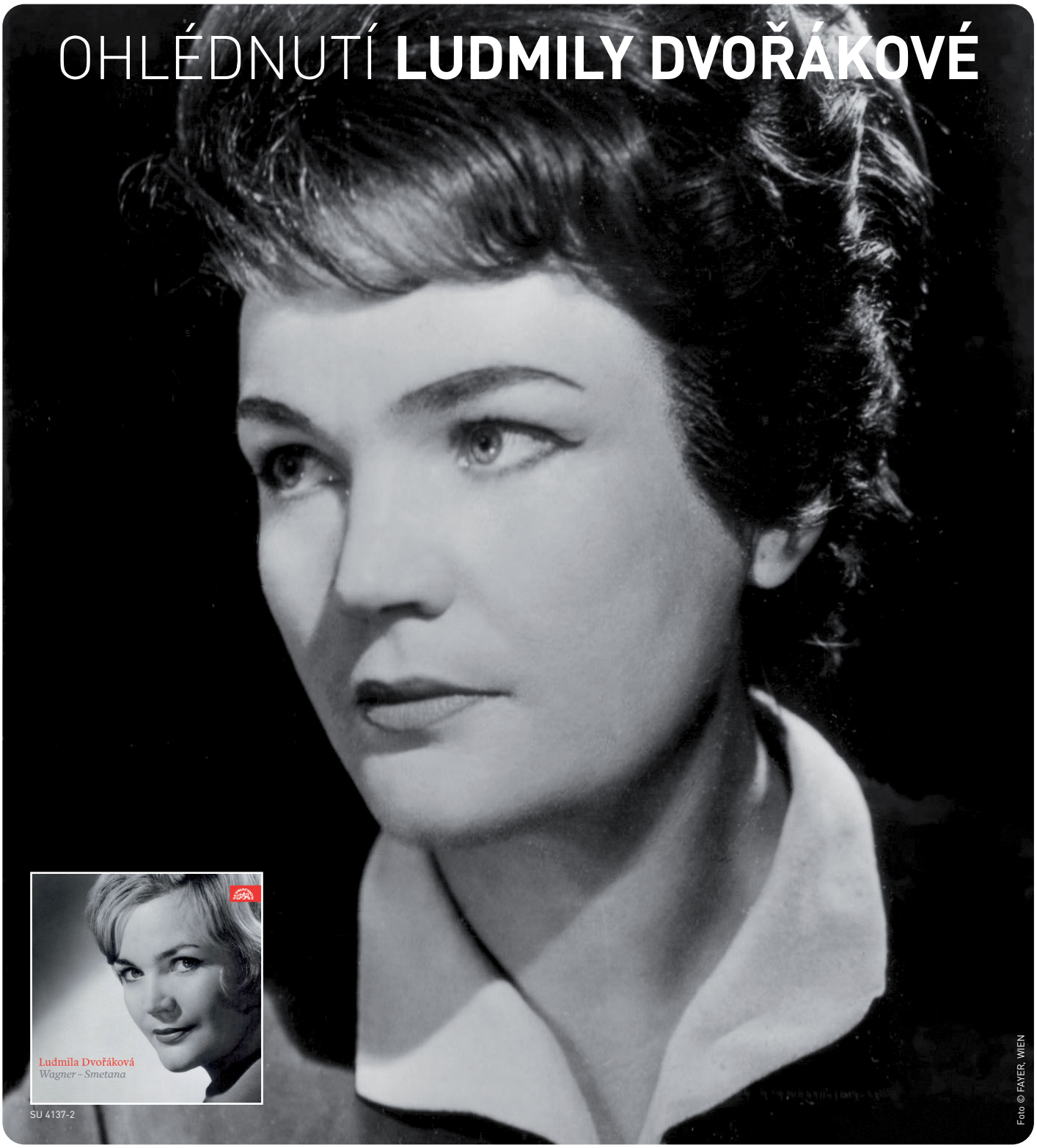

Foto © JANA PERTÁKOVÁ

OHLÉDNUTÍ **LUDMILY DVOŘÁKOVÉ**

Ludmila Dvořáková, v letech 1960-1985 přední dramatická sopranistka světových scén, poskytla Supraphonu rozhovor u příležitosti prvního vydání jejích dnes již historických zvukových záznamů na CD. Orchestr Národního divadla v Praze řídil manžel pěvkyně Rudolf Vašata.

Paní Dvořáková, vzpomenete si ještě někdy na nahrávání záznamů, které se sešly na novém CD?

Pamatuji si i nepodstatné detaily, jak jsem bloudila tramvají, hledala studio Domovina a přišla o deset minut pozdě, což se mi nikdy předtím nestalo! Repertoár jsme do detailů připravili s manželem, pro mne nešlo o nic nového, všechny úlohy jsem už měla zažité z jeviště. Ale nahrávala jsem vždycky nerada, cítila jsem se spoutaná pevným postavením mikrofonu i malým prostorem, kde se žádná scéna nemohla hlasově ani výrazově rozvinout tak plně jako na jevišti.

Hlasově jste byla předurčena pro Wagnera, ale na CD jsou i tři Smetanovy scény. Setkávala jste se ve světě s českou hudbou?

České opery se tehdy mimo Československo hrály jen vzácně. Doma jsem nastudovala a zpívala tuším třináct českých rolí, ale v Berlíně jen Cizí kněžnu v Rusalce. Občas přišla příležitost k písním – v Berlíně Smetana, v Paříži Martinů a Janáček, ve Washingtonu Smetana a Dvořák a v Londýně Dvořákovy Biblické písně s Londýnskou filharmonií. Nově jsem se na scéně setkala jen s Kostelničkou, poprvé v Ženevě česky, pak v Hannoveru, Stuttgartu a Vídni německy a mezitím jednou v Brně zase česky.

Foto © FAYER, WIEN

Foto © ARCHIV ND

Po šest sezon jste byla angažována na vypjaté wagnerovské role v Bayreuthu, to se nikomu jinému z Čech nepoštěstilo…

Do Bayreuthu mě pozval Wieland Wagner, skladatelův vnuk. Festivalové divadlo projektoval sám Richard Wagner a podařilo se mu to ideálně: orchestr hraje pod jevištěm a každý hlas tam báječně zní. Ale hlavně je v Bayreuthu dlouhý čas na přípravu, po celý měsíc jsou denně zkoušky, sólisté jsou obklopeni Wagnerovou hudbou od rána do večera, doslova z každého okna zní hra nebo zpěv. Pro soustředěné studium je tam dokonalé prostředí. Měla jsem angažmá na Venuši, Gutrune, Brünnhildu ve Valkýře a v Siegfriedovi, Ortrudu a Kundry.

Pozvání do Metropolitní opery v New Yorku Vám umožnilo vystupovat jak v historické, tak v nové budově…

V původním divadle jsem zpívala v první sezoně jen Fidelia, ale zato jsem seděla v šatně u zrcadla, kde měla pamětní destičku Ema Destinnová. To byl úžasný zážitek. Nová budova je úplně jiná, tam jsem zpívala Isoldu, Ortrudu, Sentu a Chrysothemis. Komfort je nesrovnatelně větší, prostor také a akustika vynikající. Ale ta historie se už nedá zopakovat.

Děkujeme za rozhovor a blahopřejeme ke krásnému životnímu jubileu!

Jan Králík

ŠTEFAN MARGITA
CO PRÁVĚ DĚLÁM?

„Ve studiu zrovna dokončuji album, které propojí melodie ze světových muzikálů s popem a šansonem. Do duetů jsem si přizval Evu Urbanovou, Lucii Bílou, Martu Kubišovou, Hanu Zagorovou a do terceta Karla Gotta s Danielem Hůlkou. Album vyjde začátkem září pod názvem Melancholie. Již od 8. do 13. července vystupuji v Mnichově v novém nastudování opery Rheingold od Richarda Wagnera. Návštěvníci berlínské Staatsoper mě mohou v září a říjnu vidět v opeře Albana Berga Wozzek. Budu zpívat Tambumajora. V listopadu se vrátím k opeře Rheingold, ale tentokrát to bude inscenace v brazilském Sao Paulu. České publikum bych rád potěšil koncertním recitálem, jenž se plánuje na 21. prosince do Rudolfina.“

Foto © MARTIN KUBICA

RUŠTÍ MISTŘI NA ZNAČCE SUPRAPHON

O nahrávky umělců z bývalého Sovětského svazu nebyla v minulosti v někdejším Československu nouze. Točilo s nimi jediné tehdejší vydavatelství Supraphon, ale bohatou nabídku přinášely především LP desky sovětské společnosti Melodija. Bylo to v dobách, kdy díky jednostranné propagandě bylo vše, co přicházelo odtamtud, politicky zprofanované. Hudba ovšem byla velkou výjimkou! Jak sovětští sólisté, tak i tamější orchestry byly v Československu častými a vítanými hosty. Tento stát, jakožto součást východního bloku, se jim naopak stával dobrou, mnohdy jedinou možností k výjezdům za hranice. Když se tito umělci konečně prosadili na Západě, oceňoval jejich umění celý svět. Tím významnějším objevem i v dnešní době jsou nahrávky doposud neznámé. Řada z nich je uložena v rozhlasových archivech. Jedná se o záznamy koncertů na pražských pódiích. Supraphon nabízí velkou edici nazvanou Ruští mistři (Russian Masters). Vychází v ní jednak ze svého vlastního archivu, který obsahuje studiové nahrávky, jednak nabízí zmíněné živé záznamy rozhlasové. Jejich sníženou zvukovou kvalitu kompenzují jedinečné výkony umělců! Svjatoslav Richter je zastoupen hned několika samostatnými CD. Jedno nabízí dnes už legendární původní studiové nahrávky s Českou filharmonií a dirigenty Václavem Talichem (Bach: Koncert d moll) a Karlem Ančerlem (Čajkovskij: Koncert č. 1 b moll, Prokofjev: Koncert č. 1 Des dur) z 50. let. Ty další už jsou live záznamy – strhujícího provedení Beethovenových koncertů č. 1 a 3 s Karlem Ančerlem a neméně zajímavého pražského koncertu z roku 1959 s Beethovenovými sonátami. V edici je také zastoupen Mstislav Rostropovič s albem violoncellových koncertů Dmitrije Šostakoviče, které kdysi premiéroval. Zde je však jedna rarita! První koncert je zastoupen hned ve dvou historicky cenných nahrávkách z konce 50. let – s Českou a Moskevskou filharmonií. Šostakovičova violoncellová sonáta s Rostropovičem a autorem u klavíru je mnohem význačnějším dokumentem než pouhým doplňkem! Samostatné CD má také David Oistrach – opět s Českou filharmonií (studiové snímky s Ančerlem a živým záznamem Brahmsova koncertu pod taktovkou Antonia Pedrottiho). V roce 1960 se na mezinárodním hudebním festivalu Pražské jaro sešly tři skutečné světové hvězdy – houslista Leonid Kogan, violista Rudolf Baršaj a violoncellista Mstislav Rostropovič, aby provedli exhibičním způsobem tři smyčcová tria Ludwiga van Beethovena. A jedno dvoudiskové album je ryze autorské! Odhaluje různorodost tvorby Arama Chačaturjana – od instrumentálních koncertů a populární hudby scénické a baletní (Gajane, Maškaráda) až k drobným skladbám, v nichž nechybí ani několik roztomilých překvapení – několik písní totiž nazpíval sám autor!

BVí

SU 4101-2

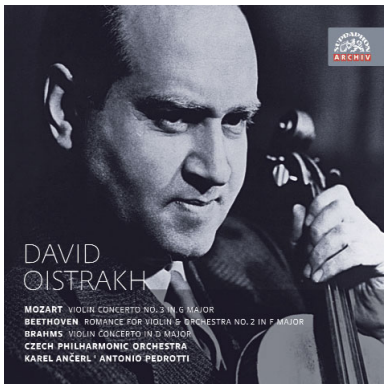

SU 4100-2

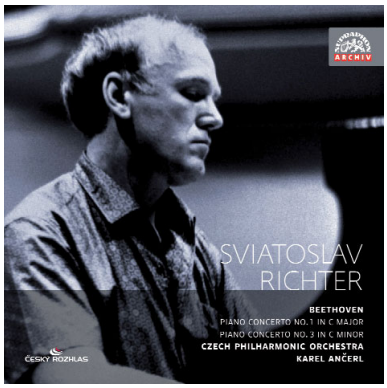

SU 4052-2

SU 4015-2

SU 4020-2

SU 4014-2

SU 4045-2

VIDEO

PAVEL ŠPORCL
MOJE MODRÉ HOUSLE JSOU ČÍM DÁL TÍM LEPŠÍ!

SU 4130-2

Pavel Šporcl patří k těm, kteří udělali spoustu práce pro propagaci vážné hudby mezi mladými posluchači. Může za to nekonvenční oblékání i vystupování na pódiu, srozumitelné průvodní slovo, vstřícnost vůči publiku (i médiím) a samozřejmě mimořádná, mistrovská interpretace. Mládež skutečně na jeho koncerty chodila a chodí, dnes už i se svými ratolestmi.

Jako prvnímu interpretovi klasické hudby vyšel Pavlu Šporclovi u Supraphonu 3CD komplet zařazený do edice Zlatá kolekce!

Vybrat ze zhruba deseti doposud vydaných alb materiál na tři asi nebylo jednoduché!

Vybírali jsme ho s lidmi ze Supraphonu, především s Matoušem Vlčinským. Jelikož od začátku mělo jít o 3CD, snažili jsme se jednotlivé disky trochu odlišit. Nakonec je první cédéčko orchestrální, tedy sólové housle s orchestrem, druhé je komorní, tedy skladby s klavírem, a třetí obsahuje jakýsi mix, skladby, které jsem nahrál s cikánskou kapelou Gypsy Way a koncerty, jež jsem realizoval s Pražskou komorní filharmonií.

Foto © PETR KUREČKA

Šlo vám i o rovnoměrné rozložení mezi české autory, zahraniční autory a – řekněme – populárnější repertoár?

Šlo mi spíš o zastoupení všech svých CD, poměr mezi autory jsem vytvářel spíše citově. Na „orchestrálním" CD jsme tak vytvořili několik zvláštních koncertů – třeba druhá a třetí věta z Čajkovského a první z Dvořákova koncertu. I sonáty jsme tvořili podobným způsobem, někdy jsme se u toho i zasmáli. Tenhle průřez mými supraphonskými cédéčky je docela široký; vybrat jednotlivé skladby nebylo tedy tolik složité. Výběr měl být nejen co možná nejkvalitnější, ale také poslouchatelný.

Vybavily se vám při výběru skladeb na komplet nějaké zajímavé vzpomínky?

Víte, ono se během toho mého nahrávání naštěstí neděje nic moc pikantního. Tedy když nepočítám skutečnost, že vlastně nahrávám nerad. Rád pořizuji nahrávky živé, kde nevidím červené studiové světýlko. Jakmile se rozsvítí, tak se zapotím a nehraje se mi dobře. Moje první komorní nahrávky, které vznikaly v Rudolfinu, pro mě byly těžké. Rozsvítilo se ono zmíněné světýlko a mně hned šlo hlavou, kolik Supraphon platí za nájem a že musíme nahrávku stihnout v termínu. To mě trochu stresovalo. Naproti tomu při pořizování živých nahrávek – ať s orchestrem nebo s cikánskou kapelou – žádné červené světýlko nebylo, a tak to pro mě bylo mnohem jednodušší.

Nicméně takové bilanční trojcédéčko je pro vás asi velká věc.

Určitě. Za nabídku Supraphonu jsem nesmírně vděčný. Uvědomuji si i to, že jsem prvním z oblasti vážné hudby, kterému supraphonská Zlatá kolekce vychází. A jsem vděčný i za multiplatinovou desku Supraphonu, kterou jsem dostal během křtu kompletu za devadesát tisíc prodaných nosičů. Je až neuvěřitelné být s houslemi a klasickou hudbou na takřka stejné úrovni jako zpěváci populární hudby. Moc si toho vážím.

Řekl jste, že vaše trojcédéčko je pro vás mimo jiné i pošťouchnutím do další práce. Do čeho konkrétně vás pošťouchlo?

Na dalším albu se vrátím ke klasické hudbě, od které jsem na nějaký čas odbočil. Budu nahrávat některé skladby slavných českých houslistů především z počátku minulého století, například pánů Kubelíka, Kociána, Drdly, Ondříčka, Příhody. Tedy houslistů slavné české houslové školy, kterou založil Otakar Ševčík. Kocián s Kubelíkem byli Ševčíkovými žáky, Kociánův žák byl například můj pan učitel profesor Václav Snítil. I já se tak považuji za jakéhosi pokračovatele téhle slavné tradice českých houslistů. Proto jsem se rozhodl poctít tyto úžasné osobnosti svým novým cédéčkem.

Slavný český houslista jste jistě i vy; zařadíte na zmíněné CD i nějakou svoji kompozici?

Doufám! Snad ji dopíšu do začátku nahrávání desky, chybí mi dokončit ještě klavírní part. Pokud s tou skladbou budu spokojený, tak ji – jako poctu oněm skvělým houslistům – na CD nahraji.

Závěrem trochu odlehčeně: neplánujete změnu barvy houslí?

Zatím ne. Modrou mám rád, když se na ty housle zasvítí žlutě, tak zezelenají, někdy se mě lidé ptají, proč mám najednou – místo modrých – housle zelené. Tyhle housle jsou úžasné, nesmírně kvalitní. Jsem za ně rád, i proto, že je hned vidět, že mám jiný nástroj než ostatní houslisté. A taky mohu ukazovat, že moderní houslaři mohou postavit housle třeba i kvalitnější než stradivárky. To ty moje určitě jsou. A jsou čím dál tím lepší. *TPI*

JITKA ČECHOVÁ BEDŘICH SMETANA BYL POETA, DRAMATIK, TANEČNÍK, POLYFONIK I VIRTUOS!

Jitka Čechová patří mezi nejvýraznější české klavíristy současnosti. Působí v úspěšném Smetanově triu, ale zároveň nezapomíná na svoji sólovou dráhu. Proslula jako propagátorka, a samozřejmě i vynikající interpretka, Bedřicha Smetany. Od října 2005 postupně nahrává jeho klavírní dílo. Na konci června vyšel předposlední díl této speciální kolekce. Náležitý důvod pro setkání.

SU 3846-2

Šestý díl z cyklu nahrávek, které mapují klavírní dílo Bedřicha Smetany, přináší skladby ze 40. let 19. století; uvádí nás do období intenzivních hudebních studií a počátku skladatelovy samostatné umělecké dráhy. Jitko, na jakou hudbu se může posluchač těšit?

Stěžejním dílem nahrávky je cyklus Šesti charakteristických skladeb op. 1. Cyklus doplňují díla ze stejného období. Na albu dokončuji rozsáhlou řadu Lístky do památníku, které jsou součástí Smetanovy tvorby ve všech údobích. Ve světové premiéře je zde nově objevená Vzpomínka na Výmar. Virtuózní skladby jsou zastoupeny dvěma díly: mendelssohnovsky laděným Allegrem capricciosem a fragmentem Caprice g moll. Poetičnost a obdiv k schumannovsko-chopinovské lyrice Smetana dokazuje v Lesních citech a dojmech, Romanci B dur, Morceau caractéristique a Pensée fugitive. Nahrávka je uzavřena dvěma pochody z revolučního roku 1848, který Smetana prožíval velice intenzivně.

Nejvýznamnější dílo na albu představuje cyklus Six morceaux caractéristiques op. 1. Smetana rukopis poslal Lisztovi, který s potěšením přijal jeho dedikaci. Jak vnímáte tuto skladbu?

Jedná se o první šestidílnou cyklickou skladbu Bedřicha Smetany. Šestidílnost měl v oblibě, uplatnil ji nejen ve vrcholném klavírním cyklu Sny, ale také v cyklu symfonických básní Má vlast. V tomto díle Smetana předkládá celé spektrum kompozičních schopností. Jednotlivé skladby opravdu charakteristicky představují Smetanu jako poetu, dramatika, tanečníka, polyfonika i virtuosa.

Foto © DAVID PORT

Připravujete ještě jedno album, které komplet nahrávek klavírního díla Bedřicha Smetany uzavře. Prý plánujete tuto událost oslavit koncertním vystoupením v Rudolfinu. Je to tak?

Poslední album zachytí Smetanova studia u Josefa Proksche. Tak jako ve všech případech předešlých titulů i zde bude v popředí jedno stěžejní dílo – tentokrát rozsáhlá čtyřvětá Sonáta g moll. Také Variace na téma písně „Sil jsem proso" a pár dalších drobnějších děl. Smetana v této etapě napsal stovky studijních úloh a cvičil se v polyfonii. Vznikly tak leckdy neuvěřitelně komplikované mnohohlasé fugy v rozličných formách. Účelem této nahrávky však není zveřejňování výukových cvičení, to by si určitě ani Smetana nepřál, ale chceme reprezentovat tuto tvůrčí periodu úzkým výběrem těch nejlepších skladeb.

Osmileté období objevování klavírního díla Bedřicha Smetany uzavřu slavnostním koncertem k jeho 190. výročí narození. Uskuteční se 10. března 2014 v Rudolfinu. V rámci večera představím rozličné polohy našeho národního skladatele. Začátky Smetanovy tvorby bude prezentovat Sonáta g moll a výběr drobností z opusů 2, 4 a 5. Druhou část koncertu věnuji vrcholnému dílu. Nejprve ze švédského údobí virtuózní skicou Macbeth a poté cyklem Sny z posledního desetiletí skladatelova života. Takto důstojně a symbolicky oslavíme se Supraphonem dokončení sedmidílného kompletu.

VDR

BRITTEN POD TAKTOVKOU KARLA ANČERLA

DOSUD NEVYDANÉ UNIKÁTNÍ SNÍMKY Z ARCHIVU ČESKÉHO ROZHLASU

SU 4135-2

Hudba Benjamina Brittena představovala pro Karla Ančerla jeden z pilířů dramaturgie České filharmonie. Slavné Variace na Purcellovo téma uváděl asi nejčastěji (roku 1962 i v Anglii); na zvukovém nosiči nyní poprvé vyšla nahrávka z roku 1958 v původní verzi bez průvodního slova. Jarní symfonii, dílo kouzelné a radostné, psané na objednávku Sergeje Kusevického, Ančerl s filharmoniky a nejlepšími sólisty své doby nastudoval pro Prahu v češtině. V ostrém kontrastu vůči těmto dílům stojí Válečné requiem, velká tryzna za oběti nejhroznějšího válečného konfliktu lidských dějin. Britten jej zasvětil památce čtyř přátel – britských vojáků, kteří ve válce zahynuli. Česká premiéra díla, na níž se podíleli vynikající zahraniční sólisté (G. English, J. Cameron), zazněla necelé čtyři roky po té světové. Není náhodou, že po odchodu z vlasti Karel Ančerl právě toto dílo zařadil v listopadu 1969 na jeden z prvních koncertů v Torontu. Dirigentova osobní hluboká zkušenost s nesmyslnou krutostí války vnesla do jeho pojetí díla až mrazivou autenticitu. Oba dosud nevydané koncertní snímky byly zaznamenány tehdejším Československým rozhlasem. Supraphon nahrávky vydal na 2CD letos v červnu.

MVL

Foto © ARCHIV

BAREVNÁ DVOŘÁKOVSKÁ EDICE PŘEDZNAMENÁVÁ ROK ČESKÉ HUDBY

Blížící se Rok české hudby je velkou inspirací pro vydavatelské počiny mimořádného významu! Celkem šest souborů kompaktních disků naplňuje projekt, který byl už dlouhá léta potřebný a očekávaný. Po dávné kompletní edici na LP z roku 1984 se všemi dokončenými skladbami Bedřicha Smetany přichází nyní na řadu Antonín Dvořák. Supraphon je jediným vydavatelstvím, jehož archiv je schopen takovýto úkol naplnit. Podobně jako v případě Smetany, či jiných skladatelů (u Deutsche Grammophon například Mozarta, Beethovena, Brahmse a řady dalších), i nyní jsou jednotlivé soubory koncipovány žánrově a pro přehlednost jsou barevně rozlišené. Výběr vlastních nahrávek se řídil jejich aktuálností a uměleckou závažností. Z hlediska jejich vzniku pak obsahuje vysoce uznávané snímky pořízené Supraphonem v průběhu čtyř desetiletí – od sedmdesátých let minulého století až po současnost. Žluté album obsahuje na 4 CD klavírní dílo v dnes už klasické nahrávce Radoslava Kvapila. Album tmavomodré nabízí na 8 CD první český komplet Dvořákových smyčcových kvartetů pořízený Panochovým kvartetem. Červená krabička přináší na 4CD další komorní díla – klavírní kvartety, kompletní kvintety a sextet – opět se členy Panochova kvarteta, ale i Sukova tria a jejich hostů, vesměs skvělých instrumentalistů. Poslední – šesté album, které vyjde v letošním roce – pak završí komplet Dvořákovy komorní tvorby klavírními trii (Guarneri trio), skladbami pro housle a klavír (Josef Suk, Pavel Šporcl), pro violoncello a klavír (Michal Kaňka), pro různá nástrojová seskupení a kompozicemi pro čtyřruční klavír, mezi nimiž nebudou mimo jiné chybět originální verze Slovanských tanců a Legend (manželé Ardaševovi). Orchestrální tvorba je rozdělena do dvou velkých alb. V nahrávkách samozřejmě dominuje Česká filharmonie, která některé skladby pořídila hned několikrát a bylo tedy z čeho vybírat! Zastoupeny jsou však i Pražská komorní filharmonie a Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK. Tmavě fialové album je věnováno Václavu Neumannovi a přináší na 8 CD kompletní symfonie (a to v dnes už klasické, kdysi několikrát mezinárodně oceněné nahrávce ze 70. let), cyklus předeher Příroda, Život a Láska, čtyři „erbenovské“ symfonické básně a Symfonické variace. Světle fialové album otevírají Slovanské tance (Václav Neumann) a následují Slovanské rapsodie (Bohumil Gregor), Legendy (Sir Charles Mackerras), suity a serenády (Jakub Hrůša) a zbývající orchestrální skladby. Zvláštní místo zde zaujímají koncertantní skladby pro housle (Josef Suk, Václav Hudeček), klavír (Ivan Moravec) a violoncello (Miloš Sádlo).

Supraphon tedy oslaví Rok české hudby velkorysým a významným projektem, který v současné době nemá u nás obdoby!

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE NAJDETE:

Pavel Haas Quartet

Mezinárodními cenami ověnčený Pavel Haas Quartet připravuje po dvou letech nové album. Úspěšní muzikanti si tentokrát zvolili skladby Franze Schuberta. Ve studiu Domovina již nahráli kvartet Smrt a dívka, k nahrávce Smyčcového kvintetu C dur si přizvali německo-japonského violoncellistu Danjula Ishizaku.

Foto © MARCO BORGGREVE

Wolfgang Sawallisch in Prague

Letos v únoru zemřel ve věku 89 let přední německý dirigent Wolfgang Sawallisch. Během své kariéry dirigoval řadu světových orchestrů včetně České filharmonie. Nahrával pro významná vydavatelství a od konce sedmdesátých let uskutečnil i desítku nahrávek pro Supraphon. K nedožitým devadesátinám umělce Supraphon připravuje výběr z jeho českých nahrávek převážně z archivu ČRo v kompletu pěti CD.

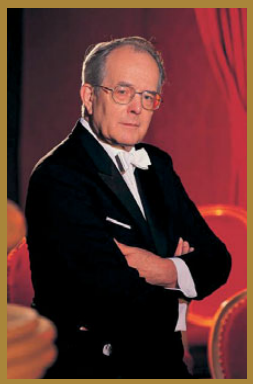

Foto © CHAD EVANS